

Аналітична записка

Обласний конкурс ініціатив громад: необхідність змін

Автори: Олександр СОФІЙ, Іван СОБКО, Олена ГВОЗДИК

Рецензія: Олександр ВОЛОШИНСЬКИЙ, Руслана РУДНІЦЬКА

Зміст

Резюме

Вступ

1. Мета дослідження
2. Методологія дослідження
3. Проміжні результати Програми у 2016 році
4. Аналіз проблемних складових Програми
5. Висновки
6. Рекомендації

Додаток

Пропоновані зміни до Програми проведення обласного конкурсу мікропроектів місцевого розвитку у Львівській області на 2016-2020 роки (положення діючої та пропонованої редакції)

Резюме

У 2016 році на Львівщині стартувала нова «Програма проведення обласного конкурсу мікропроектів місцевого розвитку 2016-2020», яка стала логічним продовженням аналогічної програми у 2011-2015 роках. При розробці нової програми були враховані недоліки та проблемні місця з практики виконання попередньої програми.

Однак через різке зростання масштабу нової програми (бюджет, кількість учасників), були виявлені проблемні місця, зокрема в частині процедур, оцінки заявок та відбору мікропроектів-переможців.

Аналіз цих проблемних питань в даному дослідженні дозволив напрацювати відповідні висновки та рекомендації Львівській обласній раді щодо необхідності внесення змін в діючу редакцію програми з перспективою на 2017 рік для ухвалення на черговій сесії, а саме:

1. Внести зміни до Програми на основі конкретних пропозицій, викладених у порівняльній таблиці.
2. Провести широку громадську кампанію із обговорення пропонованих змін, в тому числі – через офіційні сайти обласної і районних рад, обласної і районних державних адміністрацій, органів місцевого самоврядування та неурядових організацій.
3. Винести для погодження текст нової редакції на профільну комісію Львівської обласної ради, а відтак – на чергову сесію Львівської обласної ради для ухвалення.

Вступ

Серед 41-єї регіональної програми розвитку Львівської області Програма проведення обласного конкурсу мікропроектів місцевого розвитку (надалі – Програма) є найбільш успішною, яка впродовж шести років завоювала довіру громадян та стала моделлю для інших регіональних програм в плані організації проведення конкурсного відбору заявок; кооперації ресурсів обласного бюджету, коштів громад, неурядових організацій, бізнесу у вирішенні локальних проблем та навчання широкої аудиторії в питаннях планування та проектного менеджменту.

Важливою особливістю Програми можна також вважати її динамічність – швидке реагування на зміни в суспільстві та зворотній зв'язок із цільовою аудиторією. При підготовці нової Програми на 2016-2020 роки було здійснене дослідження «Аналіз політики підтримки місцевих громад, як складової частини політики регіонального розвитку у Львівській області»¹.

¹ <http://dialog.lviv.ua/ukrayinska-analiz-politiki-pidtrimki-mistsevih-gromad-yak-skladovoyi-chastini-politiki-regionalnogo-rozvitku-u-lvivskiy-oblasti/>

Це дослідження засвідчило, що в період 2011-2015 років Програма щорічно модернізувалась не змінюючи стратегічної мети – сприяння територіальним громадам сіл, селищ, міст, у тому числі об'єднаним, у вирішенні місцевих проблем та створенні умов для їх сталого розвитку. Як результат – щорічне збільшення кількості поданих заявок, обсягів фінансування. Динаміка розвитку програми представлені в таблиці 1.

Таблиця 1

Роки	2011		2015	
Заявки	Подано	Підтримано	Подано	Підтримано
	68	20	357	240
Джерела фінансування	Обласний бюджет	Місцеві кошти	Обласний бюджет	Місцеві кошти
Сума (тис. грн.)	750,0	1 000,0	16 950,0	28 100,0

Як видно із наведеної інформації, 2015 рік був рекордним (починаючи із 2011 року) за кількістю заявок та бюджетом Програми. У 2016 році ці показники зросли ще більше, що ілюструє таблиця 2.

Таблиця 2

Роки	2016		2015	
Заявки	Подано	Підтримано	Подано	Підтримано
	1429	686	357	240
Джерела фінансування	Обласний бюджет	Місцеві кошти	Обласний бюджет	Місцеві кошти
Сума (тис. грн.)	53 988,0	76 135,0	16 950,0	28 100,0

Такий масштаб Конкурсу не був передбачений наявним механізмом і процедурами Програми, що призвело до ряду проблем, які проявились під час прийому заявок, їх оцінки та відбору мікропроектів-переможців.

1. Мета дослідження

Аналіз проблемних складових Програми проведення обласного конкурсу мікропроектів місцевого розвитку у Львівській області на 2016-2020 роки за результатами її виконання у 2016 році та визначення шляхів їх оптимізації.

2. Методологія дослідження

У ході проведеного дослідження, підготовленого в рамках «Ініціативи з розвитку аналітичних центрів в Україні» були використані матеріали аналітичного звіту «Аналіз політики підтримки місцевих громад, як складової частини політики регіонального розвитку у Львівській області», який дає розгорнуту інформацію щодо формування та еволюції Програми, основні результати в період 2011-2015 років.

У дослідженні використані матеріали моніторингу Програми, які регулярно оновлюються на офіційному сайті Львівської обласної ради². Окремі питання були обговорені під час фокус-груп:

- щодо оцінки заявок, критеріїв оцінювання – із 18-а експертами, що оцінювали заявки Конкурсу;
- щодо процедур Конкурсу – із 20-а керівниками мікропроектів, в тому числі – головами об'єднаних територіальних громад;
- щодо механізмів фінансування – із представниками департаменту фінансів Львівської облдержадміністрації.

² <http://www.oblrada.lviv.ua/microproekty>

У дослідженні також використані результати е-опитування щодо покращення Програми на 2017 рік, яке проводиться через сайт Львівської обласної ради.

Для напрацювання рекомендацій у м. Самбір Львівської області 13 жовтня 2016 року відбулись дебати, організовані ГО «Європейський діалог» та Львівською обласною радою в рамках МЕМО про співпрацю за фінансової підтримки «Ініціативи з розвитку аналітичних центрів в Україні», яку виконує Міжнародний фонд «Відродження» у партнерстві з Фондом розвитку аналітичних центрів за фінансової підтримки Посольства Швеції в Україні (SIDA). У дебатах взяли участь більше 40-а осіб з числа: членів Конкурсної ради Програми, представників профільних комісій Львівської обласної ради, експертів з питань регіонального розвитку та оцінки мікропроектів, представників Асоціації обласних та районних рад Львівщини, представників Асоціації сільських і селищних рад Львівщини.

За результатами цих заходів розроблені рекомендації щодо можливих змін до Програми у формі порівняльної таблиці змісту положень діючої та пропонованої редакції Програми, які адресуються Львівській обласній раді для ухвалення на черговій сесії.

3. Проміжні результати Програми у 2016 році

У рамках нової Програми проведення обласного конкурсу мікропроектів місцевого розвитку на 2016-2020 роки³ Львівська обласна рада затвердила бюджет Програми на 2016 рік в обсязі 54,0 млн. грн. У результаті оцінювання відібрані 686 мікропроектів (із 1429-и поданих заявок) для співфінансування із обласного бюджету.

Джерела співфінансування мікропроектів ілюструє таблиця 3.

Таблиця 3

Джерела фінансування	Сума (тис. грн.)	% до загального бюджету
Кошти районного бюджету	35 045,7	27,0
Кошти міських, селищних, сільських бюджетів	29 455,9	22,6
Спонсорські/донорські кошти	2 142,2	1,6
Кошти громад	9 491,4	7,3
Всього	76 135,2	58,5
Кошти обласного бюджету	53 988,0	41,5
Разом	130 123,2	100,0

Станом на 10 жовтня 2016 року із 686-и мікропроектів завершені 378, профінансовано із обласного бюджету – 37,9 млн. грн. (70%), з місцевих коштів – 67,3 млн. грн. (88%)

4. Аналіз проблемних складових Програми

4.1. Логістика процесу відбору мікропроектів

Процес відбору мікропроектів Програми зводиться до 3-х етапів:

- на першому етапі заявки на участь у Конкурсі розглядаються на відповідність за формальними ознаками;
- на другому етапі відбувається незалежна експертна оцінка заявок та формування рейтингу;

³ http://www.oblrada.lviv.ua/document.php?doc_id/158

- третій етап передбачає проведення фінансової експертизи проектних заявок департаментом фінансів Львівської облдержадміністрації та відбувається після затвердження обласного бюджету Львівської області.

Однак, у 2016 році на цю логістику вплинули 3 ключових фактори:

- різке зростання кількісних показників Програми;
- участь новостворених об'єднаних територіальних громад по окремому пріоритету Конкурсу;
- значне скорочення штату департаменту фінансів Львівської облдержадміністрації.

Це призвело до значного навантаження на працівників департаменту фінансів, а відповідно – на розтягування в часі фінансової експертизи.

4.2. Терміни проведення процесу набору, оцінки заявок, визначення переможців

Згідно з оголошенням про проведення обласного конкурсу мікропроектів місцевого розвитку на 2016 рік прийом документів на участь здійснювався з 8 лютого до 11 березня 2016 року. У період до 23 березня 2016 року заявки були технічно опрацьовані і готові для оцінювання. Експерти провели оцінку заявок в період із 23 березня до 22 квітня 2016 року. За результатами експертної оцінки Конкурсна рада 5 травня 2016 року затвердила рейтинги мікропроектів та 647 мікропроектів-переможців. Крім того, 73 заявки були відправлені на додаткове оцінювання. Остаточні 684 мікропроекти були визнані переможцями 20 травня 2016 року. Розпорядженням голови Львівської облдержадміністрації № 356/0/5-16 від 7 червня 2016 року був затверджений розподіл субвенції з обласного бюджету місцевим бюджетам області на фінансування Програми на 2016 рік. З цього моменту переможці мали право розпочати реалізацію мікропроектів.

4.3. Недостатня кількість експертів для проведення оцінки значної кількості заявок

Із поданих 1429-и заявок до оцінки були допущені 1419 (10 відхилені за технічними причинами). Заявки оцінювали 18 експертів, розділених на 9 груп (по 2 експерти в парі, які оцінювали одні і ті ж заявки). Таким чином, на одного експерта припадало в середньому 158 заявок (1419 ÷ 9). При цьому варто зауважити, що свою роботу експерти виконували на громадських засадах. Терміни оцінювання були достатньо стислими – із 25 березня до 22 квітня 2016 року.

4.4. Недосконалі критерії оцінки

Шкала оцінювання заявок складається із 8-и показників, згрупованих у 4 категорії:

1. Актуальність проекту
2. Опис, мета та завдання проекту
3. Очікувані результати проекту
4. Бюджет та економічна ефективність

Кожен із показників оцінюється за 3-и бальною системою (0 – повна невідповідність, 1 – значна невідповідність, 2 – часткова відповідність, 3 – повна відповідність). Показник «Кількість додатково залучених ресурсів у виконанні проекту», як найбільш значимий, оцінюється за 9-и бальною системою.

Із максимальної кількості балів – 33, яку може отримати заявка, найбільш значиму частку – 9 балів (27,3%) має оцінка «Кількість додатково залучених ресурсів у виконанні проекту», яка не була жорстко регламентована і дозволяла експертам суб'єктивно оцінювати цей показник, не враховуючи важливості джерел місцевих коштів – особливо власного внеску громади. У кінцевому результаті це призводило до значних коливань балів навіть у парі експертів, які оцінювали одну і ту ж заявку – від 9 до 26 балів. Таких заявок виявилось 73. Щоб розв'язати

цю проблему дані заявки були додатково оцінені парою «третейських експертів», а середній бал визначався виходячи із оцінки всіх 4-х експертів.

4.5. Недосконалість процедур оскарження

Згідно з процедурою проведення Конкурсу (пп. 7-8 розділу VI «Процедури проведення конкурсу мікропроектів»), на першому етапі заявки на участь у Конкурсі розглядаються на відповідність формальним ознакам. За цю перевірку відповідає відділ з питань реалізації проектів місцевого розвитку, міжнародної технічної допомоги та зовнішньоекономічних зв'язків Львівської обласної ради, який впродовж 20-и календарних днів після завершення терміну реєстрації забезпечує опрацювання поданих заявок та скеровує заявникам інформацію про відмову в реєстрації. У разі відмови в реєстрації заявки, конкурсант упродовж трьох днів має право звернутися з оскарженням до Конкурсної ради та подати вдоскоалений варіант заявки, але не пізніше від кінцевого терміну, визначеного рішенням Конкурсної ради. Якщо взяти до уваги той фактор, що заявки поступали в останні дні до завершення терміну приймання, а терміни оцінювання були достатньо стислими – то, як виявилось, дана процедура не мала змісту, оскільки часу подати «вдоскоалений варіант заявки» у конкурсанта не залишалось.

4.6. Нечіткість визначення об'єктів комунальної власності громад, які мають право дофінансування в рамках Конкурсу

Аналіз тематики поданих заявок засвідчив, що основними об'єктами інтересів громад виступали школи, народні доми, дитячі дошкільні заклади тощо. Однак частина цих об'єктів не заходиться у комунальній власності громад, зокрема освітні заклади, власником яких є відділ освіти райдержадміністрації. Пункт 1 розділу V «Умови проведення конкурсу мікропроектів» чітко регламентував склад учасників Конкурсу – «органи самоорганізації населення, громадські організації, благодійні фонди, ініціативні групи, сільські, селищні ради, а також ради об'єднаних територіальних громад, міські ради». Відповідно, ця вимога забороняла відділам/управлінням освіти районних державних адміністрацій подавати заявки на участь у Конкурсі.

4.7. Дискримінація міст обласного значення

Також у пункті 7 розділу V «Умови проведення конкурсу мікропроектів», який регламентує склад учасників Конкурсу, присутнє обмеження щодо міст обласного значення, які не мають права подавати заявки. Така вимога, з одного боку була зрозумілою – адже не можна порівняти місто Львів та невелике село за фінансовими і людськими ресурсами. Тому логічним було побоювання, що «львівські» проекти будуть домінувати і заберуть значну частину ресурсів Програми.

У 2016 році був прийнятий компроміс – до Конкурсу були допущені заявки від міст обласного значення. Результати відбору засвідчили, що ці міста виграли 79 мікропроектів (11,5% від загальної кількості переможців) на суму 6,28 млн. грн. (11,6% від загальної суми коштів обласного бюджету).

4.8. Власний внесок громади

Пункт 2 розділу V «Умови проведення конкурсу мікропроектів» зазначає, що невід'ємною складовою в залучених конкурсантом коштах є фінансовий внесок територіальної громади в сумі 5% від вартості проекту.

Трактування власного п'ятивідсоткового внеску громади у фінансовому еквівалентні спричинило найбільше непорозуміннь у 2016 році, оскільки в попередній Програмі (2011-2015)

такої вимоги не було. Більше того, впродовж 2011-2015 років був відпрацьований механізм зарахування натурального внеску, як фінансового, через районні управління Державної казначейської служби України, який є унікальним для України.

Варто зазначити, що мешканцям окремих невеликих громад простіше внести свій вклад у натуральній формі (робота, матеріали), аніж зібрати відповідні фінансові кошти.

4.9. Джерела залучених коштів конкурсантів

Пункт 2 розділу V «Умови проведення конкурсу мікропроектів» також говорить, що обов'язковою умовою отримання коштів субвенції обласного бюджету є власний внесок конкурсанта: залучення до бюджету мікропроекту коштів місцевих бюджетів та коштів з інших джерел, не заборонених законодавством України, у тому числі власний внесок конкурсанта. При цьому, в заявці у розділі «Бюджет» наводиться «Зведена таблиця джерел фінансування проекту», яка окреслює джерела фінансування – таблиця 4.

Таблиця 4
тис. грн

Джерела фінансування	Сума	%
Внесок громади		
Внесок підприємців, донорів тощо		
Внесок сільської/селищної/міської/об'єднаної ради		
Внесок районної ради		
Кошти обласного бюджету		
Усього		100

При цьому, рейтинг «найбільш цінного» внеску має «внесок громади», найменшого – «внесок районної ради».

Однак, як показав досвід 2016 року, експерти часто не враховували цей факт, що спричиняло незадоволення громад, які не мали підтримки в районі і власним внеском (набагато більшим аніж обов'язкові 5%) співфінансували мікропроект.

4.10. Технічні аспекти

Перелік необхідних додатків до заявки, згідно з вимогами Програми, є достатньо заформалізованим і часто включає документи, які не відіграють важливої ролі, зокрема – для органів самоорганізації населення, громадських організацій, благодійних фондів, ініціативних груп громадян необхідно надати копії документів, що підтверджують повноваження особи, яка представляє конкурсанта.

Окрім електронної версії заявки, конкурсант має також подати її паперову версію (з усіма додатками) та версію, записану на компакт-диску чи карті флеш-пам'яті.

5. Висновки

- 1) Програма в цілому і її результати виконання у 2016 році є успішними. Програма враховує процеси децентралізації і заохочення громад до вирішення місцевих проблем, як власними силами, так і в кооперації з органами влади, місцевого самоврядування, неурядовими організаціями та бізнесом.
- 2) Логістика процесу відбору мікропроектів є достатньо громіздкою і потребує значних ресурсів і часу.
- 3) Терміни проведення процесу набору, оцінки заявок, визначення переможців є достатньо розтягнутими в часі (до 6 місяців), що призводить до скорочення термінів їх реалізації, проведення ремонтно-будівельних робіт в осінньо-зимовий період.
- 4) Стислі терміни оцінки заявок, недостатня кількість експертів, часто низькі професійні навички оцінювання проектів та відсутність оплати праці призводять до недостатньої якості оцінювання, що, в свою чергу, дискредитує принцип прозорості Конкурсу.
- 5) Недосконалі критерії оцінки, особливо в частині фінансових показників призводять до суб'єктивізму оцінювання, неврахування важливих факторів, зокрема високої питомої ваги власного внеску громади.
- 6) Результати відбору мікропроектів у 2016 році засвідчили, що домінування міст обласного значення над сільськими громадами не відбулось і все вирішувала якість підготовленої заявки.
- 7) Достатньо болючим для невеликих сільських громад виявилось нечітке визначення фінансового і нефінансового власного внеску, оскільки часто такі громади не мають достатніх фінансових коштів, особливо у тих випадках коли відсутня підтримка з боку районної чи сільської/селищної рад, а згідно з вимогами Програми необхідно співфінансувати мікропроект в обсязі не меншому 50% його вартості.
- 8) Достатньо обтяжливим є набір додатків до заявки, особливо для мешканців невеликих громад. Архаїчним є і спосіб подання заявок (паперова версія з усіма додатками, компакт-диск, карти флеш-пам'яті) в період впровадження е-урядування.

6. Рекомендації

- 1) Внести зміни до Програми згідно з зазначеними вище висновками на основі конкретних пропозицій, викладених у порівняльній таблиці (додаток 1).
- 2) Провести широку громадську кампанію із обговорення пропонованих змін, в тому числі – через офіційні сайти обласної і районних рад, обласної і районних державних адміністрацій, органів місцевого самоврядування та неурядових організацій.
- 3) Винести для погодження текст нової редакції на профільну комісію Львівської обласної ради, а відтак – на чергову сесію обласної ради для ухвалення.

**Пропоновані зміни
до Програми проведення обласного конкурсу
мікропроектів місцевого розвитку у Львівській області на 2016-2020 роки
(положення діючої та пропонованої редакції)**

Порівняльна таблиця опису чинного та пропонованого текстів Програми

Зміст положення (норми) чинного тексту програми	Зміст відповідного положення (норми) проекту тексту програми
ВСТУП	
Програма враховує принципи і стратегічні напрями розвитку Львівської області.	Програма враховує принципи і стратегічні цілі Стратегії розвитку Львівської області до 2020 року.
<p>Пояснення Вилучене речення «Програма враховує принципи і стратегічні напрями розвитку Львівської області». Введене речення «Програма враховує принципи і стратегічні цілі Стратегії розвитку Львівської області до 2020 року», яка більш конкретно визначає принципи і стратегічні напрями розвитку Львівської області.</p>	
I. МЕТА ПРОГРАМИ	
<p>Мета Програми полягає в сприянні територіальним громадам сіл, селищ, міст, у тому числі об'єднаним, у вирішенні місцевих проблем та створенні умов для сталого розвитку шляхом проведення щорічного Конкурсу мікропроектів місцевого розвитку (далі – Конкурс), відповідно до пріоритетних напрямів Конкурсу з їх дофінансуванням за рахунок субвенції обласного бюджету місцевим бюджетам та коштів, залучених у межах програм міжнародної технічної допомоги.</p>	<p>Мета Програми полягає в сприянні територіальним громадам сіл, селищ, міст, у тому числі об'єднаним, у вирішенні місцевих проблем та створенні умов для сталого розвитку шляхом проведення щорічного Конкурсу мікропроектів місцевого розвитку (далі – Конкурс), відповідно до пріоритетних напрямів Конкурсу з їх дофінансуванням за рахунок субвенції обласного бюджету місцевим бюджетам.</p>
<p>Пояснення Вилучена фраза «та коштів, залучених у межах програм міжнародної технічної допомоги». Подібне формулювання робить нелогічний акцент щодо залучення коштів виключно з програм міжнародної технічної допомоги, оскільки залучені кошти можуть включати ширший діапазон джерел – програми міжнародної технічної допомоги, програми транскордонного співробітництва, кошти донорів тощо.</p>	
IV. МЕХАНІЗМ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОГРАМИ	
<p>8. З метою проведення оцінки проектів Конкурсною радою утворюється Експертна комісія. Положення про Експертну комісію наведено в додатку 7. Обов'язковою умовою залучення експерта до Експертної комісії є відсутність у нього конфлікту інтересів, що підтверджується</p>	<p>8. З метою проведення оцінки проектів Конкурсною радою утворюється Експертна комісія. Положення про Експертну комісію наведено в додатку 7. Обов'язковою умовою залучення експерта до Експертної комісії є відсутність у нього конфлікту інтересів, що підтверджується Декларацією</p>

<p>Декларацією неупередженості при проведенні експертної оцінки, заповненою експертом власноручно за формою, згідно з додатком 8</p>	<p>неупередженості при проведенні експертної оцінки, заповненою експертом власноручно за формою, згідно з додатком 8. <i>Робота експертів оплачується з обласного бюджету за рішенням Конкурсної ради (в межах відповідних бюджетних призначень).</i></p>
<p>Пояснення Введене доповнення щодо оплати праці експертів, саме: «Робота експертів оплачується з обласного бюджету за рішенням Конкурсної ради (в межах відповідних бюджетних призначень)». Таке доповнення обумовлює обов'язковість оплати роботи експертів при умові надання ними якісних послуг, які оцінюються рішенням Конкурсної ради.</p>	
<p>V. УМОВИ ПРОВЕДЕННЯ КОНКУРСУ МІКРОПРОЕКТІВ</p>	
<p>1. Участь у Конкурсі можуть брати органи самоорганізації населення, громадські організації, благодійні фонди, ініціативні групи, сільські, селищні ради, а також ради об'єднаних територіальних громад, міські ради (за винятком міст обласного значення) (далі – Конкурсанти).</p>	<p>1. Участь у Конкурсі можуть брати органи самоорганізації населення, громадські організації, благодійні фонди, ініціативні групи, сільські, селищні ради, а також ради об'єднаних територіальних громад (ОТГ), міські ради (далі – Конкурсанти). <i>У випадку, коли об'єкт комунальної власності громади фінансується з районного бюджету (з огляду на те, що об'єкт перебуває у спільній власності територіальних громад району), участь у Конкурсі мають право брати відповідні структурні підрозділи районних державних адміністрацій.</i></p>
<p>Пояснення 1. Вилучена фраза «за винятком міст обласного значення», оскільки таке формулювання, яке забороняло брати участь в конкурсі громадам міст обласного значення призводило до дискримінації громад великих і малих міст. 2. Додане речення «У випадку, коли об'єкт комунальної власності громади фінансується з районного бюджету (з огляду на те, що об'єкт перебуває у спільній власності територіальних громад району), участь у Конкурсі мають право брати відповідні структурні підрозділи районних державних адміністрацій». Введене доповнення обумовлене конфліктними ситуаціями з практики попередніх років, коли за вимогами програми кошти обласного бюджету не могли спрямовуватися до бюджету органу місцевого самоврядування на об'єкт дофінансування, який не був у комунальній власності громади, однак послугами об'єкту користувалися саме мешканці громади – наприклад бібліотечний заклад, школа тощо. Дане уточнення дозволяє отримувати кошти в таких випадках через власників об'єкту – відповідні структурні підрозділи районних державних адміністрацій.</p>	

<p>2. Обов'язковою умовою отримання коштів субвенції обласного бюджету є власний внесок Конкурсанта: залучення до бюджету мікропроєкту коштів місцевих бюджетів та коштів з інших джерел, не заборонених законодавством України, у тому числі власний внесок Конкурсанта, що може бути у вигляді нефінансового внеску: робота, матеріали (зразок Акта про нефінансовий внесок у рамках мікропроєкту міститься в додатку 10). Обсяг залучених Конкурсантом коштів має бути не меншим від суми коштів, яку планується залучити з обласного бюджету. Невід'ємна складова в залучених Конкурсантом коштах – фінансовий внесок територіальної громади в сумі 5% від вартості проєкту.</p>	<p>2. Обов'язковою умовою отримання коштів субвенції обласного бюджету є власний внесок Конкурсанта: залучення до бюджету мікропроєкту коштів місцевих бюджетів та коштів з інших джерел, не заборонених законодавством України, у тому числі власний внесок Конкурсанта, що може бути у вигляді фінансового та/чи нефінансового внеску: робота, матеріали (зразок Акта про нефінансовий внесок у рамках мікропроєкту міститься в додатку 10). Обсяг залучених Конкурсантом коштів має бути не меншим від суми коштів, яку планується залучити з обласного бюджету. Невід'ємна складова в залучених Конкурсантом коштах – <i>власний фінансовий та/чи нефінансовий внесок територіальної громади в сумі не менше 5% від вартості проєкту (див. додаток 5 до Програми).</i></p>
<p>Пояснення</p> <p>1. Замінена фраза «фінансовий внесок територіальної громади в сумі 5% від вартості проєкту» на «власний фінансовий та/чи нефінансовий внесок територіальної громади в сумі не менше 5% від вартості проєкту» з огляду на конфліктні ситуації з практики попередніх років, коли за вимогами програми до 5% власного внеску зараховувався тільки фінансовий внесок. Введена зміна дозволяє зараховувати до власного внеску громади і нефінансовий внесок – роботи, матеріали.</p> <p>2. Також даний пункт доповнено посиланням на додаток 5 «Таблиця оцінювання мікропроєктів, поданих для участі в обласному конкурсі мікропроєктів місцевого розвитку», п. 4. «Кількість додатково залучених коштів конкурсанта». Введено доповнення дозволяє акцентувати увагу проєктантів щодо впливу співвідношення додатково залучених коштів конкурсанта до загального бюджету проєкту на оцінку мікропроєктів.</p>	
<p>3. Конкурсанти повинні надати гарантії щодо забезпечення фінансування власного внеску до мікропроєкту за рахунок коштів місцевих бюджетів (районного, об'єднаної територіальної громади, міського, селищного, сільського), спонсорських коштів, власного внеску Конкурсанта у вигляді нефінансового (робота, матеріали).</p>	<p>3. Конкурсанти повинні надати гарантії щодо забезпечення фінансування за рахунок залучених коштів. Джерелами формування залучених коштів Конкурсанта можуть бути:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>бюджетні кошти (районний, міський, селищний, сільський бюджети або бюджет ОТГ);</i> - <i>кошти Конкурсанта у вигляді фінансового чи нефінансового (робота, матеріали) власного внеску;</i> - <i>кошти юридичних осіб (спонсорські, донорські внески).</i>
<p>Пояснення</p> <p>Пункт 3 доповнений більш зрозумілим уточненням джерел залучених коштів Конкурсанта. Введено уточнення дає конкурсантам ясне і неоднозначне трактування джерел співфінансування та їх впливу на оцінку мікропроєктів згідно зі шкалою оцінки (додаток 5).</p>	
<p>7. Не фінансуються мікропроєкти, які передбачають:</p> <ul style="list-style-type: none"> - - фінансування об'єктів, які перебувають у державній чи приватній власності. 	<p>7. Не фінансуються мікропроєкти, які передбачають:</p> <ul style="list-style-type: none"> - - фінансування об'єктів, які перебувають <i>у спільній власності територіальних громад області, державній чи приватній власності.</i>

Пояснення

Додана фраза «у спільній власності територіальних громад області», яка не дозволяє фінансування об'єктів, які перебувають у спільній власності територіальних громад області. Наприклад, обласних лікарень тощо. Дане уточнення ще раз акцентує чітку орієнтованість дофінансування в рамках Конкурсу об'єктів комунальної власності громад базового рівня – населених пунктів, сільських, селищних, міських рад, об'єднаних територіальних громад та об'єктів комунальної власності громад, які фінансуються з районного бюджету.

VI. ПРОЦЕДУРИ ПРОВЕДЕННЯ КОНКУРСУ МІКРОПРОЕКТІВ

1. Офіційне повідомлення про початок Конкурсу та умови його проведення розміщуються на веб-сайтах Львівської обласної ради та Львівської обласної державної адміністрації.

1. Офіційне повідомлення про початок Конкурсу та умови його проведення розміщуються на веб-сайтах Львівської обласної ради та Львівської обласної державної адміністрації. *Подання заявок на участь у Конкурсі розпочинається наступного дня після публікації офіційного повідомлення про початок Конкурсу і здійснюється впродовж строку, визначеного рішенням Конкурсної ради.*

Пояснення

Додане речення «Подання заявок на участь у Конкурсі розпочинається наступного дня після публікації офіційного повідомлення про початок Конкурсу і здійснюється впродовж строку, визначеного рішенням Конкурсної ради». Дане уточнення офіційно регламентує початок Конкурсу

3. Конкурсанти подають на адресу Конкурсної ради офіційну заявку встановленого зразка (додаток 3) та інші необхідні матеріали (перелік визначено в додатку 4).

3. Конкурсанти, у визначений Конкурсною радою термін, подають у секретаріат *електронні заявки* на участь у Конкурсі за встановленою формою (додаток 3). Форма заявки має бути підписана керівником проекту та завірена відповідною печаткою.

4. Заявки подаються Конкурсантами в електронному або паперовому варіантах за підписом уповноваженої особи Конкурсанта. На титульній сторінці обов'язково зазначається повна назва і місцезнаходження Конкурсанта. В електронному варіанті на титульній сторінці обов'язково має бути відображений вихідний номер заявки та скан-підпис уповноваженої особи Конкурсанта.

До заявки обов'язково додаються:

- *Інші необхідні матеріали*, перелік яких визначений в додатку 4;
- *Підтверджуючі документи* щодо передбачених (наявних), залучених коштів на реалізацію мікропроекту, а саме:
 - належно завірені виписки з фінансових установ про наявність коштів Конкурсанта (у випадку фінансового внеску) та/чи підтверджуючі документи щодо нефінансового внеску громади (наприклад, накладні чи чеки на матеріали, витяги з локальних кошторисів щодо робіт тощо);
 - гарантійні листи від спонсорів та донорів (підпис та печатка є обов'язковою);
 - рішення місцевих рад (виконкомів) щодо виділення коштів з місцевих бюджетів (в розрізі конкретних об'єктів) подаються Конкурсантами в секретаріат (відповідно до реєстраційного номера заявки) включно до 20 березня поточного року.

У випадку не надання Конкурсантом рішення місцевої ради (виконкому) щодо виділення коштів з місцевого бюджету (в розрізі конкретних об'єктів) до 20 березня відповідний мікропроект автоматично вибуває з числа учасників Конкурсу.

Пояснення

1. Пункти 3 і 4 діючої Програми об'єднані в один пункт 3 нової редакції Програми. При цьому унормовується перелік «Інші необхідні матеріали» (додаток 4) та перелік «Підтверджуючі документи» щодо передбачених (наявних), залучених коштів на реалізацію мікропроєкту.

2. Вилучена фраза «...або паперовому варіантах...», що вимагає подання заявок виключно в електронному виді. При цьому всі документи з підписами, печатками мають бути відскановані.

3. Додане речення «У випадку не надання Конкурсантом рішення місцевої ради (виконкому) щодо виділення коштів з місцевого бюджету (в розрізі конкретних об'єктів) до 20 березня відповідний мікропроект автоматично вибуває з числа учасників Конкурсу». Дане уточнення обумовлене необхідністю ясно регламентувати перелік додатків до заявки, посилити відповідальність Конкурсанта за вчасне підтвердження співфінансування мікропроєкту.

7. Конкурс проводиться в три етапи. На першому етапі заявки на участь у Конкурсі розглядаються на відповідність за формальними ознаками (Конкурсною радою приймається рішення щодо відповідності документів, поданих Конкурсантом, умовам участі в Конкурсі) та передаються Експертній комісії для проведення оцінки проєктів. За перевірку заявок на відповідність за формальними ознаками відповідає відділ з питань реалізації проєктів місцевого розвитку, міжнародної технічної допомоги та зовнішньоекономічних зв'язків Львівської обласної ради.

8. Відділ з питань реалізації проєктів місцевого розвитку, міжнародної технічної допомоги та зовнішньоекономічних зв'язків Львівської обласної ради впродовж 20-ти календарних днів після завершення терміну реєстрації забезпечує опрацювання поданих заявок та скеровує заявникам інформацію про відмову в реєстрації, а також подає Конкурсній раді аналітичну інформацію щодо отриманих проєктних пропозицій.

11. На другому етапі відбувається незалежна експертна оцінка заявок та формування рейтингу. Експертна комісія здійснює оцінку проєктних пропозицій упродовж строку, встановленого Конкурсною радою (не більше 45-ти днів).

12. Третій етап передбачає проведення фінансової експертизи проєктних заявок департаментом фінансів Львівської обласної

5. Заявки розглядаються на відповідність формальним вимогам Конкурсу. За перевірку заявок на відповідність формальним вимогам відповідає відділ з питань реалізації проєктів місцевого розвитку, міжнародної технічної допомоги та зовнішньоекономічних зв'язків Львівської обласної ради. *У випадку відсутності повного пакету документів відділ з питань реалізації проєктів місцевого розвитку, міжнародної технічної допомоги та зовнішньоекономічних зв'язків не має права реєструвати такого Конкурсанта.*

6. Експертна комісія здійснює оцінку проєктних пропозицій упродовж строку, встановленого Конкурсною радою (не більше 45-ти днів). На основі оцінок заявок незалежними експертами секретаріат формує рейтинг мікропроєктів та виносить на розгляд Конкурсної ради.

8. Відділ з питань реалізації проєктів місцевого розвитку, міжнародної технічної допомоги та зовнішньоекономічних зв'язків Львівської обласної ради впродовж 20-ти календарних днів після завершення терміну реєстрації забезпечує опрацювання поданих заявок.

<p>державної адміністрації та відбувається після затвердження обласного бюджету Львівської області, у термін, визначений Конкурсною радою.</p>	
<p>Пояснення</p> <p>1. Вилучене речення «Конкурс проводиться в три етапи».</p> <p>2. Вилучений пункт 12 «Третій етап передбачає проведення фінансової експертизи проектних заявок департаментом фінансів Львівської обласної державної адміністрації та відбувається після затвердження обласного бюджету Львівської області, у термін, визначений Конкурсною радою». Дані вилучення зумовлені зміною процедури проведення Конкурсу – переходом від трьохетапної до двоетапної системи, яка не передбачає фінансової експертизи проектних заявок департаментом фінансів Львівської обласної державної адміністрації.</p> <p>3. Додане речення «У випадку відсутності повного пакету документів відділ з питань реалізації проектів місцевого розвитку, міжнародної технічної допомоги та зовнішньоекономічних зв'язків не має права реєструвати такого Конкурсанта». Дане уточнення процедури відмови у реєстрації заявок обумовлене скороченням часу подання заявок та оптимізацією процесу для зручності учасників – перевіркою комплектності заявки в момент подачі, а не через певний час (після реєстрації).</p>	
<p>10. У разі відмови в реєстрації заявки, Конкурсант упродовж трьох днів має право звернутися з оскарженням до Конкурсної ради та подати вдосконалений варіант заявки, але не пізніше від кінцевого терміну, визначеного рішенням Конкурсної ради.</p>	-
<p>Пояснення</p> <p>Вилучений пункт 10. Дане вилучення обумовлене зменшенням бюрократичної складової процедури реєстрації і означає, що питання технічного характеру (вимоги Конкурсу, комплектність заявки тощо) ясно визначені в описі Програми і не оскаржуються через Конкурсну комісію, а вирішуються безпосередньо працівниками секретаріату в момент реєстрації заявки.</p>	
<p>VII. ПОРЯДОК ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНКИ ПРОЕКТНИХ ЗАЯВОК</p>	
<p>6. Заявники зобов'язані у термін, визначений Конкурсною радою, надати копії документів, що підтверджують співфінансування проектів, до департаменту фінансів обласної державної адміністрації та відділу з питань реалізації проектів місцевого розвитку, міжнародної технічної допомоги та зовнішньоекономічних зв'язків обласної ради (копії рішень, виписки з банківських рахунків). Внесення змін до проектів на цьому етапі не допускається.</p>	-
<p>Пояснення</p> <p>Вилучений пункт 6. Дане вилучення обумовлене тим, що вимоги щодо підтвердження співфінансування мікропроекту відображені в пункті 3 розділу VI «Процедури проведення конкурсу мікропроектів»</p>	
<p>7. На третьому етапі департамент фінансів обласної державної адміністрації проводить фінансову експертизу на основі затверджених місцевих бюджетів та інших документів, що свідчать про наявність співфінансування.</p>	-

Пояснення Вилучений пункт 7. Дане вилучення обумовлено зміною процедури проведення Конкурсу – переходом від трьохетапної до двоетапної системи, яка не передбачає фінансової експертизи проектних заявок департаментом фінансів Львівської обласної державної адміністрації.	
9. Рішення Конкурсної ради, яке приймається на підставі рейтингу мікропроектів, оформляється протоколом та є підставою для оголошення результатів Конкурсу.	6. Рішення Конкурсної ради, яке приймається на підставі рейтингу мікропроектів <i>та поданих рішень органів місцевого самоврядування щодо забезпечення співфінансування мікропроектів</i> , оформляється протоколом та є підставою для оголошення результатів Конкурсу.
Пояснення Додана фраза «...та поданих рішень органів місцевого самоврядування щодо забезпечення співфінансування мікропроектів». Дане уточнення формалізує рішення Конкурсної комісії на підставі рішення місцевих рад (виконкомів) щодо виділення коштів з місцевих бюджетів (в розрізі конкретних об'єктів) на співфінансування мікропроекту у термін до 20 березня відповідно до пункту 3 розділу VI «Процедури проведення конкурсу мікропроектів».	
Відсутній відповідний пункт	<i>7. У випадку незгоди Конкурсанта з результатами Конкурсу, він має право їх оскаржити протягом 5-и робочих днів з дня офіційного оприлюднення результатів, відповідно до Порядку, наведеного у додатку 12.</i>
Пояснення Внесення цього пункту обумовлене необхідністю посилити зворотній зв'язок із учасниками Конкурсу та можливістю захистити свої інтереси	
IX. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ	
Пояснення Об'єднані та редаговані окремі пункти без порушення загального змісту розділу.	
X. МОНІТОРИНГ ПРОГРАМИ	
Відсутній відповідний пункт	<i>4. Конкурсна рада, після підписання розпорядження голови Львівської обласної державної адміністрації про розподіл субвенції обласного бюджету на співфінансування мікропроектів, у двомісячний термін проводить моніторинг використання коштів мікропроектів на місцях і приймає рішення щодо окремих мікропроектів, які не реалізуються та їх заміни наступними за рейтингом мікропроектами, відповідно до обсягу фінансування Програми на поточний рік.</i>
Пояснення Внесення цього пункту обумовлене необхідністю проведення моніторингу на проміжному етапі реалізації мікропроектів та оперативного реагування на невиконання окремими заявниками своїх зобов'язань.	
4. Органи місцевого самоврядування до 15 лютого року, що настає за звітним періодом, надають Львівській обласній раді звіт про результати впровадження проекту за окремо затвердженою формою (додаток 9).	5. Органи місцевого самоврядування до 15 лютого року, що настає за звітним періодом, надають Львівській обласній раді звіт про результати впровадження проекту за окремо затвердженою формою (додаток 9).
Пояснення Оптимізована форма звіту	

Порівняльна таблиця опису чинних та пропонуванних додатків Програми

Додаток 1. ПАСПОРТ ПРОГРАМИ	
3. Розробники Програми: відділ з питань реалізації проектів місцевого розвитку, міжнародної технічної допомоги та зовнішньоекономічних зв'язків Львівської обласної ради, Асоціація органів місцевого самоврядування «Єврорегіон Карпати – Україна»	3. Розробники Програми: відділ з питань реалізації проектів місцевого розвитку, міжнародної технічної допомоги та зовнішньоекономічних зв'язків Львівської обласної ради.
<p>Пояснення Розробником нової редакції Програми є відділ з питань реалізації проектів місцевого розвитку, міжнародної технічної допомоги та зовнішньоекономічних зв'язків Львівської обласної ради</p>	
4. Відповідальний виконавець Програми: відділ з питань реалізації проектів місцевого розвитку, міжнародної технічної допомоги та зовнішньоекономічних зв'язків Львівської обласної ради, департамент фінансів Львівської обласної державної адміністрації.	4. Відповідальний виконавець Програми: відділ з питань реалізації проектів місцевого розвитку, міжнародної технічної допомоги та зовнішньоекономічних зв'язків Львівської обласної ради, департамент фінансів Львівської обласної державної адміністрації, <i>місцеві ради та структурні підрозділи районних державних адміністрацій.</i>
<p>Пояснення Додана фраза «Відповідальний виконавець Програми: ...місцеві ради та структурні підрозділи районних державних адміністрацій». Дане уточнення відображає новий порядок фінансування Програми, детально викладений в додатку 10.</p>	
5. Учасники Програми: районні державні адміністрації та органи місцевого самоврядування.	5. Учасники Програми: районні державні адміністрації та органи місцевого самоврядування, <i>об'єднані територіальні громади, громадські організації, ініціативні групи, органи самоорганізації населення.</i>
<p>Пояснення Розширене коло учасників Програми.</p>	
Додаток 2. ПОВНОВАЖЕННЯ КОНКУРСНОЇ РАДИ	
6. Розглядає звернення та скарги учасників Конкурсу, пов'язаних з реєстрацією учасників Конкурсу.	6. Розглядає звернення та скарги учасників Конкурсу.
<p>Пояснення Згідно з пунктом 10 розділу VI нової редакції Програми.</p>	
Відсутній відповідний пункт.	<i>8. Надає дозвіл співголовам одноосібно погоджувати зміни назв мікропроектів (з обов'язковим інформуванням департаменту фінансів обласної державної адміністрації).</i>
<p>Пояснення Оптимізація роботи Конкурсної ради без порушення процедур Конкурсу.</p>	

Додаток 3. РЕЄСТРАЦІЙНА КАРТКА ПРОЕКТУ

Пояснення

Оптимізована форма реєстраційної картки проекту.

1.5. Очікувані результати проекту (не більше 1-єї сторінки)

- короткотривалі результати;
- спосіб оцінювання досягнень короткотривалих результатів;
- перспективні наслідки реалізації проекту

- короткотривалі результати;
- перспективні наслідки реалізації проекту;
- **показники успішності (за наведеною нижче таблицею).**

Показники успішності проекту	Значення показників станом		Джерела інформації про показники
	на початок проекту	на завершення проекту	

Пояснення

1. Вилучений показник «спосіб оцінювання досягнень короткотривалих результатів» з огляду на нечіткість формулювання і труднощі у заявників з її заповненням.
2. Введений показник «показники успішності (за наведеною нижче таблицею)» дозволяє формалізувати показники і полегшити їх формулювання заявниками.

1.7. Показники ефективності

Відсутній відповідний розділ

2.7. Показники ефективності (співвідношення між очікуваними витратами і очікуваними результатами)

Пояснення

Оптимізація критеріїв оцінки заявок.

Зведена таблиця джерел фінансування проекту

Джерела фінансування	Сума	%	Джерела фінансування	Сума	%
Внесок громади			Небюджетний внесок конкурсанта: (кошти фізичних, юридичних осіб, спонсорів, донорів, нефінансовий внесок)		
Внесок підприємців, донорів тощо			Внесок сільської/селищної/міської/ради ОТГ		
Внесок сільської/селищної/міської/об'єднаної ради			Внесок районної ради		
Внесок районної ради			Кошти обласного бюджету		
Кошти обласного бюджету			Усього		100
Усього		100			

Пояснення

Вилучені показники: «Внесок громади» та «Внесок підприємців, донорів тощо». Введений показник «Небюджетний внесок конкурсанта», який об'єднує наступні джерела фінансування – кошти фізичних, юридичних осіб, спонсорів, донорів, нефінансовий внесок)

Додаток 4. Додатки до заявки

- копія статуту для громадських організацій, благодійних фондів;
 - копія документа, що підтверджує повноваження особи, яка представляє Конкурсанта.

-

Пояснення

Вилучені дані документи з метою спрощення процедур Конкурсу та зменшення обсягу додатків.

Додаток 5. Таблиця оцінювання мікропроектів

3. Очікувані результати проекту	6	3. Очікувані результати проекту	9
Конкретність і чіткість очікуваних результатів	3	Конкретність і чіткість очікуваних результатів	3
Чи є очікувані результати запропонованого проекту сталими	3	Чи є очікувані результати запропонованого проекту сталими	3
		<i>Затратність результатів (вартість виготовлення одиниці продукту чи надання однієї послуги)</i>	3

Пояснення

Введений формульний показник «Ефективність результатів (співвідношення між очікуваними витратами і очікуваними результатами)», який дозволяє покращити оцінку проекту

4. Бюджет та економічна ефективність	15	4. Кількість додатково залучених коштів конкурсанта				15
Відповідність бюджетних витрат заходам проекту (збалансованість витрат і заходів проекту)	3	<i>Співвідношення додатково залучених коштів конкурсанта до загального бюджету проекту</i>				
Обґрунтованість вартості реалізації проекту	3	<i>Фінансовий внесок громади</i>	<i>Кошти юридичних осіб</i>	<i>Нефінансовий внесок громади</i>		
Кількість додатково залучених ресурсів у виконанні проекту	9					
		Від 6% до 16% включно*	1,5	1,0	0,5	3
		Від 17% до 27% включно	3,0	2,0	1,0	6
		Від 28% до 38% включно	4,5	3,0	1,5	9
		Від 39% до 49% включно	6,0	4,0	2,0	12
		Більше 50%	7,5	5,0	2,5	15

* Внесок громади у розмірі 5% не береться до уваги, оскільки цей внесок – обов'язкова умова участі в Конкурсі

Пояснення

Запропонована шкала оцінки за критерієм «Кількість додатково залучених коштів конкурсанта» дозволяє виключити суб'єктивну складову оцінки (експерта) та врахувати співвідношення додатково залучених коштів конкурсанта до загального бюджету проекту (%) і питому вагу джерел співфінансування, зокрема:

- фінансовий внесок громади – (1,5-7,5)
- кошти юридичних осіб – (1,0-5,0)
- нефінансовий внесок громади – (0,5-2,5)

Додаток 6. Положення про Експертну комісію	
4. Кількісний склад Комісії затверджується Конкурсною радою на підставі кількості поданих заявок з розрахунку не більше 80 заявок для оцінювання одним експертом.	4. Кількісний склад Комісії затверджується Конкурсною радою на підставі кількості поданих заявок.
Пояснення Вилучений кількісний показник «не більше 80 заявок».	
Відсутній відповідний пункт.	<i>2. Оцінювання мікропроектів оцінюється за визначеними Конкурсною радою пріоритетами. Визначені мікропроекти в розрізі конкретного пріоритету оцінює як мінімум 3 члени Комісії.</i>
Пояснення Запропонований підхід – оцінка заявки трьома експертами (а не двома, як неформально передбачається діючою Програмою) дозволить уникнути можливих значних коливань оцінки експертами та необхідністю ще раз оцінювати подібні заявки «третьою» експертом, що призводить до затримки термінів оцінки.	